

Editorial

El número 18 de la revista apareix en l'any de canvi de segle i mil·lenni. Situem-nos, però, al marge de vanes discussions. Els processos de la història no tenen caducitats. Inexorablement arrossegueu permanències que són paral·leles a novetats i atzars que, en un futur, determinaran la reflexió dels historiadors. Si arriquem un balanç, aquest variarà en conclusions segons adoptem la perspectiva secular o mil·lennària. La primera ens portarà a ressaltar els canvis i les contingències; la segona ens conduirà a matisar el vertigen de la rapidesa de les transformacions. Totes dues visions són adequades i en el seu difícil equilibri rauen les plenituds, les mancances i els reptes de la historiografia més actual.

Efectivament, ha anat canviant la manera de fer la història i sembla que el repte d'una nova època ens obliga a la conclusió i a la prospectiva. L'eslògan de la *post-modernitat* sembla ja definitivament arraconat per altres lemes que també comencen amb *post*. Malgrat que ens sembla poc lícita aquesta llicència de l'adjectivació del moment i de la seva historiografia, sí que és indubtable que les últimes dècades han suposat una renovació profunda del nostre panorama intel·lectual. El regne de la teoria sobre l'explanació positivista de la història va conduir a l'opció finalista, gairebé sense sortida, que resumia la cèlebre frase de Michael Oakeshott, *The past is a foreign country; they do things differently there*. Ara sabem que aquesta sentència va ser, alhora, un punt de partida per a ulteriors discussions. Més enllà del «col·lapse del mètode històric» (Michael Bentley), més enllà del «descens en el discurs» (Bryan Palmer), l'única certesa ha estat la convicció que la historiografia és la història dels historiadors i en cap cas una disciplina de predicció. Així el material més útil per a uns punts de debat i de consideració és la mateixa tasca dels autors, que aporta els elements necessaris per assenyalar avenços i retrocessos. En aquesta ciència d'interpretació són, des d'aquest examen, més els avenços que els retrocessos. I les il·lusions i el capital humà imponderables fonts per al futur. La crisi editorial, la crisi de l'autor, no ha tingut així repercussions insuperables a la vista de l'actual panorama. I a partir d'ara les històries continuen després de la fi de les històries, de la mateixa manera que el do meravellós del conte és sempre que el seu final no és en absolut excepcional, un impediment per a l'especulació, sinó l'excusa per practicar-la en el convenciment de la validesa de la pròpia imaginació.

Enguany també el dossier de la nostra revista participa d'una commemoració —ocasió que per als historiadors és sempre propícia a un balanç crític—, la del canvi dinàstic d'Àustries a Borbons. *Imatge i història d'un canvi dinàstic i polític* és pràcticament un número monogràfic. El dossier coordinat pel professor Lluís Roura recull una sèrie de contribucions rellevants per entendre les claus de les noves dinàmiques que es generen des de la data puntual de l'any 1700. Analitzar la transició dinàstica, però, no ha estat l'objecte exclusiu d'aquest dossier. Les col·laboracions són marcadament originals i amplien substancialment els punts de vista per comprendre els canvis en consonància amb les herències del temps dels Habsburgs, però també endinsant-se en el segle XVIII per copsar l'abast reial del canvi polític. Aspectes diplomàtics, constitucionals, administratius i culturals han fet d'aquest un balanç complet en la varietat de perspectives. Una lectura aplicada permetrà llegir entre línies algunes controvèrsies recents de la historiografia. La història, sempre llunyana temporalment, reflecteix les nostres ideologies més contemporànies. La història dels articles, dels autors i de MANUSCRITS. REVISTA D'HISTÒRIA MODERNA, que els incorpora, parla sempre de nosaltres mateixos, *de nobis loquimur*.